

Wet van de Eeuwige

TUM	29 augustus 2021
VOORGANGER	Margot van Veen o.p.
LEZING	Deuteronomium 4, 1-2, 6-8
EVANGELIE	Marcus 7, 1-8. 14-15. 21-23

OVERWEGING

Ruim 25 jaar geleden nam ik deel aan een toerustingscursus vanuit deze kerk. Yt Eikelboom & Josef Essing waren de bevlogen begeleiders. Een bijzondere cursus waarin mijn geloof werd aangewakkerd. Een Bijbeltekst die toen binnenkwam was een tekst uit het boek Micha, Micha 6: *“Je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.”*

Ik moet vaak aan deze woorden denken als ik het nieuws hoor. Was het maar zo makkelijk. Niets anders ‘dan recht te doen en trouw te betrachten’. Misschien vinden we allemáal wel dat we recht doen. Het bij het goede eind hebben. En om dat kracht bij te zetten maken we regels, stellen we richtlijnen op en komen er wetten. Willen we daarmee het goede doen, maar sluiten we tegelijkertijd ook mensen buiten.

Als ik terugkijk naar de afgelopen zomerperiode heb ik wel eens het gevoel dat er in de wereld zoveel gebeurt aan onrust, geweld, en onrecht dat ik er geen vat op heb. Dat alles lijkt te gebeuren zonder te weten hoe te handelen en moet ik hard werken om niet alles wat ik belangrijk vind tussen mijn vingers weg te laten glippen. Ben ik van binnen bang en wil ik grip krijgen om te weten wat te doen. Heb ik een richting nodig om te weten waar het om gaat. Misschien herkent u het in úw leven. We zien de onvolmaaktheid in de wereld, de verscheurdheid en de angst. De onzekerheid over onze eigen toekomst en die van de wereld. De schrijnende situatie in Afghanistan, de angst en de waanzin die wij aan ons voorbij zien trekken. Het toenemende onbegrip tussen mensen, de oordelen.

Maar ook op persoonlijk vlak kan je leven onvolmaakt zijn. Je blijkt ernstig ziek te zijn, of er zijn zorgen om je kinderen, of financieel is het zwaar. n verlangen we naar een wereld waarin alles goed en kloppend is.

Bij alle tegenstellingen die er zijn, spelen regels een belangrijke rol. Wetten, geboden, regels, vaste afspraken en richtlijnen zijn er in overvloed, en zijn nodig om sámen te leven. Ze kunnen nuttig zijn, maar ze kunnen mensen ook in de problemen brengen. Welke wetten en regels zijn goed en doen recht?

De Farizeeën en de Schriftgeleerden maken zich in de Evangelielezing druk over dingen die je wel of niet doet. En letten er ook op of anderen zich aan die regels houden. Ze hebben gezien dat sommige leerlingen brood eten met ongewassen handen en spreken Jezus daarop aan. Veel van de reinigingsvoorschriften die de Joodse wet kent hebben als doel om het leven zuiver en goed te houden. Soms gaat het verkeerd.

Vaak als voorschriften belangrijker worden dan mensen en belangrijker dan leven. Als mensen gebukt gaan onder de lasten van regels en wetten dan dient het niet. Regels en voorschriften, geboden en verboden, de traditie waarin wij zijn opgegroeid, alles wat wij hebben meegekregen, al die dingen helpen om onze weg in het leven te vinden. Maar steeds opnieuw moeten we de vraag stellen: helpen ze daar ook echt bij? Zijn ze dienend aan het goede?

Jezus laat zien waar geboden en verboden voor bedoeld zijn. De wet is er voor de mens, voor het sámenleven. Dat elk mens tot zijn recht kan komen, dat eenieder aan wérkelijk leven toekomt. Al die regels en voorschriften zijn bedoeld om in liefde samen te leven.

De weg van Jezus gaat via de wet van God, die wet staat boven alles. De wet ons gegeven in de Torah. Het is de samenvatting van de Wet en de profeten. En het is de kern, het hart van de Schrift: *“Heb de Heer, uw God, lief met hart en ziel en met inzet van al uw krachten.”* In de Thora, de weg van God, draait alles om de liefde. Juist in het volgen van de Wet, in het liefhebben, zal er toekomst en recht zijn.

De liefde als grondslag, als basis van ál ons handelen. Het is de liefde die ouders voelen als hun kind kwetsbaar en teer ter wereld komt. Het is de liefde van het echtpaar dat al jaren zorgt voor hun oudere buurvrouw. Het is de liefde waarmee partners voor elkaar blijven zorgen op het moment dat één van beiden hulp nodig heeft.

Je kunt de Thora alleen verstaan als je haar leest met ogen van liefde. Met de ogen van Gods' liefde. God die Zijn volk bevrijd heeft uit Egypte, weg uit de slavernij, op weg naar een leven van bevrijding, van toekomst. God, die ooit tegen Mozes, bij de brandende braamstruik, heeft gezegd: Ik zal er zijn. En dan? Ben ik er dan, als ik me daaraan hou? Is het dan goed?

Jezus wijst op het onderscheid tussen wat van buitenaf komt en wat van binnenuit komt. Van buitenaf: dat zijn de dingen die we geleerd hebben. Van binnenuit: dat is wat in ons leeft, soms heel diep en verborgen in ons. Ten diepste komt het aan op wat uit het hart voortkomt.

Jezus noemt dan dingen waar we ons het liefst voor afsluiten: slechte gedachten, ontucht, diefstal, moord, overspel, hebzucht, kwaadaardigheid, bedrog, losbandigheid, afgunst, laster, hoogmoed, dwaasheid. Het huist in ieder van ons.

En misschien moeten we wel erkennen dat in ieder van ons licht en donker, rein en onrein door elkaar lopen. En dat we de wet van Liefde, de wet van de Eeuwige nodig hebben om te onderscheiden wat en wie het in ons voor het zeggen hebben. Juist in moeilijke, en onzekere tijden

moeten we in gesprek blijven en elkaar blijven zoeken. Misschien door te vertellen wat er diep verborgen in ons omgaat. Dat we samen durven te zien wat is en ons daaraan durven toevertrouwen om vandaaruit te zoeken naar het goede er erna zullen handelen. Om sámen te leven vanuit trouw en recht en de nederig de weg van God gaan.

Psalm 15 zegt het zo mooi: Doe recht, spreek waarheid, laster niet, wees trouw, verloochen niet je naaste. Geef wat je geven kan. Ubi caritas: waar vriendschap heerst en liefde, daar is God, zal Aquino straks voor ons gaan zingen.

Bij alle tegenstellingen die er in ons leven zijn legt de Eeuwige Zijn Wet als een bodem onder ons bestaan. Hij opent ons de ogen voor liefde en recht, waarheid en trouw. En maakt ons duidelijk dat wij ertoe doen. Dat ons leven zin heeft. Dat leven liefde is. Hoe dan ook. Laten we elkaar optillen en dragen. Daar waar liefde gebeurt zal God wonen, er zal vriendschap zijn en vrede.

Amen.